

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/215/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8713211580
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8713211580.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, Bratislava, Pajštúnska 5 proti žalovaným: 1./ U. L., naposledy bytom Q. XXX, Q., X./ F. L., bytom Q. XXX, Q., t. č. D. na U. W. - Z.. U. XXX/XX, X./ E. Y., bytom L. XXX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaných Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ, so sídlom Skalica, Petrovská 10, o zaplatenie 890,30 eur s prísl., o odvolaní žalovanej v 3.rade proti rozsudku Okresného súdu Poprad z 27.4.2015 č. k. 12C/77/2014-130 jednohlasne

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok a v r a c i a vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalovaným v 1. až 3.rade uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 890,30 eur s prísl., a nahradiť trovy konania predstavujúce zaplatený súdny poplatok vo výške 53,- eur a odmenu právneho zástupcu vo výške 395,44 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že splnením povinnosti jedným zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť ostatným žalovaným.

V dôvodoch rozhodnutia súd prvého stupňa poukázal na to, že návrh žalobcu je dôvodný. Právny predchodca žalobcu poskytol žalovaným v 1. a 2.rade úver za dohodnutých zmluvných podmienok. Pretože žalovaní úver neuhradili v dohodnutých splátkach, žalobca pristúpil k mimoriadnej splatnosti úveru. Predmetom konania boli neuhradené splátky úveru od 20.9.2010. Žalobca si teda uplatňuje pohľadávku v zákonnej 3-ročnej premlčacej dobe. Výšku istiny tvoria neuhradené splátky od 20.9.2010 v počte 29 splátok po 30,70 eur, v celkovej výške 890,30 eur. Žalobcovi tiež patrí vyčíslený úrok z omeškania z neuhradených splátok splatných od 21.9.2010 do 21.10.2012, teda do 4.11.2012 v zákonnej výške, ktorý žalobca vyčísli v celkovej sume 77,68 eur. Nie je dôvodná obrana žalovanej v 3.rade vo vznesenej námietke premlčania. Žalovaná v 3.rade je povinná uhradiť pohľadávku z platne uzavretého ručiteľského záväzku. Výrok o príslušenstve pohľadávky odôvodnil súd prvého stupňa § 517 OZ a o trovách konania účastníkov rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p..

Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie žalovaná v 3.rade, ktorá navrhla rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vrátiť mu vec na ďalšie konanie. Zdôrazňuje tú okolnosť, že zmluva, ktorá bola uzatvorená medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanými v 1. a 2.rade, teda zmluva o splátkovom úvere bola uzatvorená v zmysle Obchodného zákonníka, avšak podľa charakteru ide o zmluvu spotrebiteľskú, ktorú uzavrel na jednej strane právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaní boli spotrebiteľia. Uvádza, že ustanovenia spotrebiteľských zmlúv sa musia vykladať vždy v prospech spotrebiteľa, pričom odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia sú neplatné v zmysle Smernice Rady 93/13/EHS. Charakter spotrebiteľskej zmluvy táto zmluva nestráca ani vtedy, keď je uzavretá podľa Obchodného zákonníka, pričom prednostne sa použijú pri výklade zmluvy ustanovenia Občianskeho zákonníka. Zdôrazňuje, že ona prevzala na seba ručiteľský záväzok. Pôvodný veriteľ Slovenská L., a.s., dňa 27.9.2012 postúpila pohľadávku žalobcovi, teda ešte pred zosplatením

úveru a že žalobca listom zo dňa 16.10.2012 oznámil žalovaným vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru. Má za to, že súd prvého stupňa má skúmať, či došlo k platnému postúpeniu pohľadávky a v tejto súvislosti poukázala na § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Pokiaľ súd dospeje k záveru, že došlo k postúpeniu pohľadávky v súlade so zákonom navrhuje, aby skúmal, či predmetný úver má náležitosti podľa zákona č. 258/2001 Zb. platného v čase uzavretia zmluvy. Zdôrazňuje pritom § 4 ods. 2 a ods. 3 tohto zákona. Celkové ročné náklady na pôžičku vyjadruje RPMN a zahrňujú aj úroky, poplatky, príp. poistenie. RPMN má vyjadrovať číslo, ktoré umožní spotrebiteľovi lepšie vyhodnotiť výhodnosť alebo nevýhodnosť poskytnutého úveru a RPMN je vzhľadom na poplatky a ostatné náklady spotrebiteľa súvisiace so spotrebiteľským úverom vždy vyššia ako úroková sadzba úveru dohodnutá v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Ak je ročná úroková sadzba úveru vo výške 11 %, nemôže byť RPMN v nižšej výške ako je 11 %, no v danej zmluve je určená rozsahom 6,33 %, čo nezodpovedá skutočnosti a požiadavkám komunitárneho práva na ochranu spotrebiteľa, je nekalou podmienkou, ktorá je neplatná, a preto platí, ako keby nebola. Ide o klamlivý, nesprávny a zavádzajúci úver. Z toho dôvodu podľa § 4 ods. 3 citovaného zákona je úver bezúročný a bez poplatkov. V zmysle týchto dôvodov navrhla podanému odvolaniu vyhovieť.

Žalobca navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Odvolací súd preskúmal rozsudok podľa § 212 ods. 1, 2 O.s.p., spolu s konaním, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a zistil, že nie sú dané podmienky pre potvrdenie ani pre zmenu rozsudku, keď súd prvého stupňa sa nevyporiadal so všetkými okolnosťami, ktoré majú vplyv na správne rozhodnutie o veci.

Ako je zrejmé z obsahu spisu, právny predchodca žalobcu uzatvoril so žalovanými v 1. s 2.rade ako veriteľmi a žalovanou v 3.rade ako ručiteľom dňa 22.3.2006 zmluvu o splátkovom úvere č. 0492807096. Išlo v danom prípade o druh úveru - spotrebný - bezúčelový. Na základe tejto zmluvy bol poskytnutý úver žalovaným vo výške 50.000,- Sk (1.659,70 eur) s uvedením úrokovej sadzby 11%, poplatku za poskytnutie úveru 1.000,- Sk, poplatku za správu úveru 50,- Sk mesačne, výška splátok predstavovala sumu 925,- Sk mesačne s tým, že splatnosť prvej splátky nastala dňa 20.4.2006 a konečná splatnosť úveru bola stanovená 20.1.2013. Ročná percentuálna miera nákladov úveru dosahovala rozsah 6,33 %.

V tomto konaní si žalobca ako právny nástupca spoločnosti L. L., a.s., F. uplatňuje splátky úveru splatné od 20.9.2010 do 20.1.2013 v počte 29 a v celkovej výške 890,30 eur.

Právny predchodca žalobcu L. L., a.s., so sídlom v F., postúpila na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 27.9.2012 aj pohľadávku vo výške 2.131,11 eur s prísl., keď v tejto súvislosti má ísť o záväzok žalovaných v 1. až 3.rade.

Je potrebné skonštatovať, že zmluva uzatvorená medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanými má charakter spotrebiteľskej zmluvy, v dôsledku čoho je potrebné vo veci aplikovať ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Zásadnou otázkou, ktorú bolo potrebné v predmetnom konaní vyriešiť aj s ohľadom na prezentované odvolacie námietky je otázka, či boli splnené zákonné podmienky na postúpenie tzv. bankovej pohľadávky. Zákon o bankách totiž nad rámec pravidiel cesie v Občianskom zákonníku sprísňuje pravidlá pri postupovaní pohľadávok z bánk na iné subjekty. Dôvody by nemali byť pochybné, pretože banková činnosť a s ňou spojený vznik pohľadávok je predsa len na rozdiel od iného druhu podnikania špecifická, najmä pokiaľ ide o dopady finančných produktov na ekonomiku.

Podľa § 92 ods. 7 zákona č. 483/2001 Zb. o bankách v znení platnom k 22.3.2006, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke, alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu, vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol 1 rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka;

banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

Špecifické pôsobenie bánk, na ktoré dohliada centrálna banka, opodstatňuje záver, že s bankovým úverom, ktorý nie je splatný, nemôže nakladať nebankový subjekt. Nesplatený úver od banky je produktom banky, na ktorý dopadá dohľad centrálnej banky s prísne stanovenými pravidlami pre bankový sektor. Nebankový subjekt nie je oprávnený používať (akokoľvek) bankové oprávnenia a ani používať bankové úvery. Termín používať prirodzene zahŕňa aj zosplatenie úveru alebo určité zavŕšenie vzťahu vyplývajúceho zo zmluvných podmienok banky.

Postúpenie pohľadávky je pomerne bežným právnym úkonom. Pokiaľ sa však cesia týka bankovej pohľadávky z bankového produktu, osobitný predpis dopĺňa zákonné pravidlá pre platné postúpenie. Postúpiť tak možno bankovú pohľadávku v tej časti, ktorá je po splatnosti, iba po výzve na splnenie, výzva musí byť písomná, výzva musí byť zo strany banky a omeškanie trvá viac ako 90 dní.

Odvolací súd zdôrazňuje, že žiadnym spôsobom nespochybňuje právo banky postúpiť aj pohľadávku z celého úverového vzťahu, avšak pre takéto postúpenie je nevyhnutné pristúpiť v súlade so zákonom a obchodnými podmienkami k vyhláseniu predčasnej mimoriadnej splatnosti celého úveru. Vyhlásiť predčasnú splatnosť bankového úveru je však výlučným oprávnením banky, pričom toto oprávnenie môže banka realizovať ešte pred postúpením pohľadávky.

Žalobca v tomto konaní nepredložil dôkaz o tom, že by banka úver zosplatenila riadnou a doručenou výzvou tak, ako to predpokladá § 565 Občianskeho zákonníka. Navyiac žalobca v konaní sám uvádza, že k vyhláseniu splatnosti poskytnutého úveru došlo až jeho písomnou výzvou zo 16.10.2012, a teda až po postúpení pohľadávky samotným žalobcom a nie jeho právnym predchodcom.

V zmysle uvedeného sa tak javí, že je sporné, či žalobca mohol platne nadobudnúť pohľadávku, ktorá je predmetom daného konania, keď bez platného postúpenia záväzku niet na strane žalobcu dostatok aktívnej legitímácie uplatňovať bankovú pohľadávku.

Za tejto situácie odvolací súd postupom podľa § 221 ods. 1 písm. f/, h/ O.s.p. rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O.s.p.).

Úlohou súdu prvého stupňa v ďalšom konaní bude vo vyššie naznačených intenciách o veci opätovne rozhodnúť, keď je potrebné sa predovšetkým vypořadať s námietkou žalovanej v 3.rade uplatňovanou v konaní ohľadom aktívnej legitímácie žalobcu v nadväznosti na citované ustanovenie § 92 ods. 7 Zákona o bankách.

V novom rozhodnutí o veci súd prvého stupňa rozhodne aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.